

Sygn. akt II K 92/15

V Ds. 67/14/S

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Płocku - II Wydział Karny w składzie:

przewodniczący – SSO Jacek Giętka

protokolant – sekr. sąd. M. Z.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 24 września 2015 r.

z udziałem prokuratora Jacka Mistygacza

w sprawie M. M.

oskarżonego z art. 63 ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i innych

zażalenia prokuratora

w przedmiocie zwrotu aktu oskarżenia

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

postanawia

zmienić zaskarżone zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 27 sierpnia 2015 r. w ten jedynie sposób, że w zwróconym akcie oskarżenia uzupełnić brak w wykazie osób, których wezwania żąda prokurator poprzez dołączenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z wyjaśnień oskarżonego, dołączyć informację z systemu teleinformatycznego ministra właściwego do spraw finansów publicznych dotyczących stosunków majątkowych i źródeł dochodu oskarżonego, w tym prowadzonych i zakończonych postępowań podatkowych na podstawie aktualnych danych znajdujących się w tym systemie, a ponadto wyłączyć z materiałów postępowania dokumenty, które nie są wymienione w art. 334 § 1 pkt 1-3 k.p.k.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 27 sierpnia 2015 r. Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w Płocku zwrócił akt oskarżenia przeciwko M. M. Prokuratorowi Okręgowemu w Płocku w celu usunięcia braków polegających na:

- braku wykazu dowodów osobowych oraz rzeczowych podlegających oględzinom, o których przeprowadzenie wnosi ze wskazaniem sposobu i kolejności ich przeprowadzenia,
- żądaniu ujawnienia na rozprawie notatek urzędowych wbrew zakazowi z art. 147 k.p.k.,
- włączeniu do materiałów postępowania innych dokumentów niż limitowane ściśle art. 334 § 1 pkt 1-3 k.p.k.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożył prokurator zaskarżając owe zarządzenie w całości na niekorzyść oskarżonego i w konsekwencji wnosząc o uchylenie przedmiotowego zarządzenia oraz przekazanie sprawy prezesowi sądu w celu kontynuowania czynności zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę oraz mający wpływ na jego treść poprzez błędne ustalenie, iż akt oskarżenia nie opowiada warunkom formalnym wymienionym w art. 333 § 1 k.p.k., jak też nie zostały spełnione warunki wymienione w art. 334 § 1 i 3 k.p.k., co miałyby skutkować zaistnieniem

braków, o których mowa w art. 337 § 1 k.p.k., gdy tymczasem ich nie ma, a także obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na jego treść tj. obrazę art. 337 § 1 k.p.k. w zw. z art. 333 § 1 k.p.k. oraz art. 334§ 1 i 3 k.p.k. poprzez bezzasadne zastosowanie w sytuacji, gdy braków nie ma.

Sąd zważył, co następuje.

Zażalenie musiało skutkować zmianę zaskarżonego zarządzenia, bo nie wszystkie braki formalne wyeksponowane w zaskarżonym zarządzeniu za takowe należy uznać. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że przedmiotowy akt oskarżenia zawiera jedynie listę dokumentów do ich ujawnienia na rozprawie zaliczając przy tym notatki urzędowe. W rzeczywistości w akcie oskarżenia zawarto listę osób podlegających wezwaniu na rozprawę ze wskazaniem na niej oskarżonego. Tym czasem w zażaleniu skarżący z uporem godnym lepszej sprawy przekonuje, dlaczego nie zawarł listy osób, których wezwania na rozprawę oskarżyciel żąda. Prokurator wskazał, że nie zamieścił listy osób, których wezwania na rozprawę żąda, gdyż nie żąda wezwania na rozprawę świadków, a nieprawidłowe byłoby wpisanie na nią oskarżonego, co de facto przecież uczynił. Słusznie zresztą, że to uczyniono, skoro oskarżony staje pod zarzutem popełnienia m.in. zbrodni. Wszakże oskarżyciel nie zawarł wniosku o przeprowadzenie dowodu z wyjaśnień oskarżonego. Podkreślić należy, że nowelizacja nie zmienia pozycji ustrojowej oskarżonego. Względy gwarancyjne wynikające z prawa do obrony, a związane z prawem oskarżonego do udziału w rozprawie (art. 374 § 1 zd. 1 k.p.k.) i w związku z tym prawem do złożenia wyjaśnień (art. 175 § 1 k.p.k.), a także respektowanie zasady prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.) oraz zasada kontradiktoryjności przemawiają za zastosowaniem rozszerzającej wykładni art. 333 § 1 pkt 1 k.p.k. (D.Świecki Postępowanie przed sądem pierwszej instancji oraz postępowanie szczególne Kraków 2015 r. str. 17-18). Nie jest natomiast wymagana w przypadku dowodu z wyjaśnień oskarżonego teza dowodowa z uwagi na to, że dowód ten zawsze dotyczy przedmiotu procesu. Stąd argument prokuratora, że dopiero na rozprawie po przesłuchaniu oskarżonego i zajęciu przez tegoż oskarżonego stanowiska podejmie decyzję np. złoży wniosek o odczytanie w odpowiednim zakresie, w trybie art. 389 § 1 k.p.k., wyjaśnień oskarżonego złożonych w postępowaniu przygotowawczym nie zmienia faktu, że zaniechanie złożenia w akcie oskarżenia wniosku o przeprowadzenie dowodu z wyjaśnień oskarżonego jest ewidentne.

W art. 333 § 1 k.p.k. jest mowa o wykazie dowodów, jaki winien zawierać każdy akt oskarżenia, a których przeprowadzenie oskarżyciel w czasie rozprawy głównej wnosi wraz z określeniem dla każdego dowodu okoliczności, jakie mają być udowodnione. W przepisie tym stanowi się również, że w razie potrzeby należy wskazać sposób i kolejność przeprowadzonych dowodów. Wykaz powinien być usystematyzowany według rodzajów czynności dowodowych, a w szczególności zawierać odrębną listę osób, których wezwania na rozprawę oskarżyciel żąda, dokumentów, których odczytania, odtworzenia lub ujawnienia oskarżyciel się domaga i dowodów rzeczonych, których oględziny mają być przeprowadzone. W przedmiotowym akcie oskarżenia takiego wykazu dowodów rzeczowych nie ma, gdyż prokurator, jak wskazał dopiero w zażaleniu, nie zdecydował się na przeprowadzenie oględzin dowodów rzeczowych na rozprawie.

Podzielić należy stanowisko skarżącego, że wniosek o ujawnienie na rozprawie poszczególnych notatek urzędowych nie może być rozpatrywany w charakterze braku formalnego, choć uwaga, że rolą prokuratora będzie rozważenie np. złożenia innego wniosku dowodowego należy uznać za sygnał, iż prokurator będzie dążył do przewlekłości postępowania, co przecież nie powinno mieć miejsca. Stosowna korekta aktu oskarżenia w następstwie dokonanego zwrotu winna zatem uwzględnić również to, czy dowody z notatek uda się oskarżycielowi na rozprawie przeprowadzić.

W końcu podnieść należy, że do materiałów postępowania przygotowawczego przekazano dokumenty, które nie są związane z kwestią odpowiedzialności osoby wskazanej w akcie oskarżenia, takie jak notatka (k.1), pisma przewodnie, metryki i zwrotne poświadczenia odbioru korespondencji, wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku o zabezpieczenie (k.324), czy rachunek kuratora sądowego (k.627). Podzielić należy natomiast stanowisko, iż nakazy doprowadzenia, rachunki biegłego będącego jednostką Skarbu Państwa (gdyż w przeciwnym razie do akt winno być załączone postanowienie o przyznaniu ustaleniu i wypłacie należności) winny być przekazane sądowi, skoro mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Powołanie się przez prokuratora, że wyszczególnienie dokumentów, które załączono do materiałów postępowania, a które nie powinny się w nich znajdować nie jest brakiem aktu

oskarżenia jest chybione, skoro brakiem jest nieprawidłowe skompletowanie akt postępowania przygotowawczego przesłanych sądowi. O ile bowiem warunki dotyczące budowy aktu oskarżenia zwane są warunkami sensu stricto, to warunki dodatkowe związane tylko z wniesieniem do sądu aktu oskarżenia, a nie związane bezpośrednio z jego treścią określa się, jako warunki sensu largo. W art. 334 k.p.k. określono warunki prawidłowego skompletowania i uporządkowania materiałów postępowania przygotowawczego przesłanych sądowi wraz z aktem oskarżenia, czego oskarżyciel po dniu 1 lipca 2015 r. powinien być w pełni świadomy.

Reasumując podkreślić należy, że prezes sądu nie może domyślać się intencji oskarżyciela publicznego związanych z wniesieniem aktu oskarżenia. Oskarżyciel winien zadbać, aby skarga była przejrzysta i zawierała stosowane wykazy bądź listy, a w miarę potrzeby sposób i kolejność przeprowadzenia dowodów. To właśnie brak stosownej formy aktu oskarżenia sprawił, że jako brak formalny skargi wytknięto oskarżycielowi zaliczenie do materiałów postępowania protokołu przesłuchania świadka, co z pewnością nie miałyby miejsca, gdyby stosownie do § 2 art. 333 k.p.k. prokurator oficjalnie wystąpił o zaniechanie wzywania i ujawnienie na rozprawie zeznań tegoż świadka mającego stwierdzić okoliczności, które nie są tak doniosłe, aby było konieczne bezpośrednio przesłuchanie świadka na rozprawie. O powyższym przekonuje również przekazanie do dyspozycji sądu dowodów rzeczowych, których lista została przez Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w Płocku potraktowana, jako wykaz dowodów rzeczowych podlegających oględzinom, skoro prokurator zechciał wskazać okoliczności, które za pośrednictwem tych dowodów mają być udowodnione.

W końcu wskazać należy, iż w myśl art. 334 § 4 k.p.k. do aktu oskarżenia dołącza się także informację, o której mowa w art. 213 § 1a k.p.k. uzyskaną nie wcześniej niż 30 dni przed wniesieniem aktu oskarżenia, a której próżno szukać wśród załączników aktu oskarżenia.

Dlatego orzeczono, jak w sentencji.